

వర్షం కురుస్తోంది.

నింగీ నేలా మధ్య దూరాన్ని తగ్గించే వేదంలా ప్రశాంతతను నిశ్శబ్దంగా పలికిస్తూ వర్షం ఏ అందమైన జ్ఞాపకాన్నో అంతదూరం నుంచి మోసుకొస్తోంది. వర్షం కురుస్తున్నప్పుడంతా నా చుట్టూ ఆలోచనల ముసురు కప్పకోవడం మామూలే.

వర్షం శబ్దంలో నిశ్శబ్దం కరిగిపోవడం — అంతకుమించిన అందం ఎక్కడుంది? హృదయం నిండా ప్రేమే వుందట ... ధమనులు ప్రియ మిత్రుని జ్ఞాపకాల్ని అపురూపంగా తీసుకెళ్తుంటే సీరలు వాటిని ఆలోచనలుగా మార్చి అద్భుతంగా వెనక్కి తీసుకొస్తుంటాయి.

ఖచ్చితంగా చెప్పగలను నన్ను చూడగానే అతని కనుచివరల్లో మెరిసేది — అద్భుతమైన ఆనందమే తప్ప మరేదీ కాదని అతని ప్రతి మాటా జ్ఞాపకాల సంద్రంలో కదిలే ఓ కెరటం. అతని గురించిన ప్రతి ఆలోచనా నా జ్ఞాపకాల్లో నిత్యం కదలాడే మధురమైన సంగీతం. నాలుగేళ్ళ స్నేహంలో ఎంత ఆత్మీయతని పంచుకున్నాను; వర్షం కురిసే వేళ — అదే సమయమైనా ఒక నిమిషమైనా కలుసుకొనేవాళ్ళం. అతడంత నిశ్శబ్దంగా నా కళ్ళల్లో ప్రశాంతతను ఇష్టపడేవాడు. అతడి పద్ధతులే చిత్రంగా వుంటాయి. అంతకు మించి ఇష్టంగా వుంటాయి. సినిమాలు అస్సలు చూడడతను. “ఆ మాత్రం ఎంటర్టెయిన్ మెంట్ ఈ చుట్టుప్రక్కలున్న మనుషుల వింత ప్రవర్తనను చూస్తుంటే దొరుకుతుంది. అయితే ఈ వ్యక్తుల గురించి, సొసైటీ గురించి ఆలోచించ కుండా వుంటేనే ఆరోగ్యానికి మంచిది” అంటా డతను. నేను భావుకతనెలాగైతే ఇష్టపడతానో అలాగే అతడు సంగీతాన్ని ఇష్టపడతాడు. నిశ్శబ్దాన్ని చెదరగొడుతూ అతడు దేవులపల్లి గీతాల్ని పాడుతుంటే ఎక్కడలేని తృప్తి నాకు లభించేది. అతడికో మంచి రేడియో వుంది కానీ ఎవర్ని తాకనివ్వడు. చివరకు నన్ను కూడా.

తనంటాడు “ఇదో గొప్ప బహుమతి నాకు. జీవితంలో నేనెంత సాధించినా అపురూపమైన వస్తువు మాత్రం ఇదే. నాకు దీన్నందించిన వ్యక్తి జ్ఞాపకాల చిహ్నాన్ని ఎవ్వరూ తాకడానికి వీలు లేదు.

నేను మాత్రమే తన జ్ఞాపకాల్ని పుష్కలించని మా అమ్మ కోరిక!!”

ఆ రోజు అర్థమైంది నాకు. అతడికి నా పట్ల నిర్లిప్తత ఎందుకుందో? అతడెంత ఆశావాదో అంతే వేదాంతి కూడా. బహుశా వేదాంతమే ఎక్కువేమో. అతడి గురించిన ఆలోచనా వర్షంలో తడవడం ఎప్పటికీ నాకిష్టమే. నాకో అనుమానం — “నేను ప్రేమించింది తన స్నేహాన్నా? సంగీతాన్నా? లేక వ్యక్తిత్వాన్నా?” అని. బహుశా అతడి నిజాయితీని ప్రేమించానేమో! అతడి నిజాయితీని భరించలేని సందర్భాలు కూడా వుండేవి.

ఓసారి నేనతన్ని “జీవితం నీకు ఏం నేర్పింది?” అని అడిగితే తను నవ్వుతూ, “జీవితం ఘనకేం నేర్పదు. మనమే జీవితానికి నేర్పాలి. జీవించడం అనేది దేనికో కాదు, జీవితం కోసమే” అని జవాబిచ్చాడు. అతనికి పుట్టినరోజు శుభాకాంక్షలు అందజేద్దామని వెళ్ళేసరికి తను స్నానం చేసి తల

తుడుచుకుంటూ “జిందగీ ప్యార్ కా గీత్ హై! జి సే హర్ దిల్ కో గావా పడేగా” అంటూ పాడు కుంటున్నాడు. నన్ను చూడగానే పాట ఆపే శాడు. అప్రయత్నంగా నవ్వేశాను. బవలిస్తూ “ఏమిటి వర్షాన్ని తోడుగా తీసుకొచ్చావ్! ఎప్పుడూ వర్షంలో తడవడమేనా? అసలు హెల్త్ గురించే ఆలోచించవ్. హెల్త్ జాగ్రత్తగా చూసుకో. అది మనకు పుట్టుకతో వచ్చిన ప్రాపర్టీ” అన్నాడు. తల తుడుచుకుంటూ గదంతా పరిశీలనగా చూశాను. ఎప్పుడొచ్చినా అలా పరిశీలించడం అలవాటయి పోయింది. అతడి రూం కూడా తనలాగే సింపుల్ గా వుంటుంది. అతడికి పుస్తకాల పిచ్చె క్కువ. అతడి రూంలోని పుస్తకాలు “మేం తన :ప్రాణం సుమా” అన్నట్లు అందంగా నవ్వు తుంటాయి. తల తుడుచుకోవడం అయ్యాక నేను ఫారిధిన్ కపర్ లో ప్యాక్ చేసుకొచ్చిన పుస్తకాన్ని తనకు ప్రెజెంట్ చేసి శుభాకాంక్షలు చెప్పాను. అతడు పుస్తకాన్ని మట్టి వుంచిన అందమైన రంగుల కాగితాల్ని జాగ్రత్తగా విప్ప తుంటే ఇంద్రధనుస్సు గుర్తొచ్చింది. గుండె గదిలో దాచుకున్న అనిర్వచనీయమైన ఆనంద దాయకమైన నా భావాలు గుర్తొచ్చాయి. తన చుట్టూ అల్లుకున్న నా కలలూ, కోరికలూ, ఆలోచనల అలలూ మాత్రమే కావివి - ఇది ఒక లోకాతీత భావనాహిని!

ప్రియనేస్తం! ఒంటరిగా రహస్యాల్ని నాకు నేనే పంచుకొనే సమయంలో నీవు నన్ను పరిచయం చేసుకొన్నావు. ఆకాశం పుస్తకంలో రంగుల హరి విల్లును చిత్రించి ఇచ్చావు. నదీసైకతాల్ని, హిమ బిందువుల్ని దగ్గర చేశావు. నీ పాట కోసం నడుస్తున్నప్పుడు ఆలోచనలు అలలుగా వస్తుంటాయి. అలకూఅలకూ మధ్య కవిత్యం వుంటుంది. జీవితం నిండా కలలే వుంటాయి. ఏ స్మూర్తిలోనో తెలియదు కానీ కళ్ళు నీ కోసం ఎదురు చూస్తుంటాయి. కవిత్యం నిండుగా వున్న అద్భుతాలే తెలుసనుకున్నావు. అద్భుతం వెనకున్న అనందం, ఋషి త్యం, వేదాంతం అన్నీ తెలుసు నాకు.

12-7-91 ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర గానపత్రిక

కోరమాండల్ సిమెంట్స్ లిమిటెడ్ వారి భీమ సిమెంట్

అనంతమైన దూరం మన మధ్య శాపంలా పరచు కున్నప్పటికీ అక్కడికి చేరుకుంటాను. నీ భావాల స్వరాలతో నాపై పాడే అనురాగ పూరితమైన ఆ పాటను స్వంతం చేసుకుంటాను. ఆ పాటలో నిండు జీవితం వుంటుంది. నీలాకాశం సాక్షిగా నువ్వు నేను జ్ఞాపకాల తోటల్లో కూర్చోని భవిష్యత్ గురించిన కలలు కంటుంటే వెక్కిరించి హఠాత్తుగా వెళ్ళిపోయే హరివిల్లును మళ్ళీ మళ్ళీ ఆహ్వానించాలని కళ్ళలోని నీ రూపాన్ని కనురెప్పల చాటున అలాగే పదిలంగా దాచుకోవాలని ఎన్ని ఆశలు? నా ప్రతి ఆలోచనా నీతోపంచుకోవాలనుందని చెప్పానో లేదో... దిరుగాలికి నీ గురించే చెబుతుంటే అంత త్వరగా వేకువ మొదలవుతుందెందుకని? రాబోయే సూర్యుణ్ణి చూచి సిగ్గుతో జాబిల్లి పారిపోతుంది. మంచు తెరల మధ్య అప్పటిదాకా దాక్కున్న నిన్ను చూడాలని ప్రయత్నిస్తుంటాను. నీవు నాతో మాట్లాడే చోట నేస్తం నీ భావాలకు భాష్యాన్ని వెదుక్కుంటాను. దిరునవ్వుల పువ్వుల మధ్య నీ కోసమే అన్నట్టు నిలిచిన వర్షపు చుక్కల్ని నీకు అంకితం చేస్తాను."

అనుకున్నట్టే జరిగింది. అతను పుస్తకాన్ని చూడగానే ఆనందం మెరుస్తున్న కళ్ళతో నావైపు చూశాడు. "అత్రేయ సాహితీ" అతడదే ఆశ్చర్యంతో అన్నాడు. "నీకింత గొప్ప ఆలోచనల వచ్చింది? డబ్బెక్కడిదీ?" చెప్పాలా వట్టా అని ఆలోచించాను. చివరికి ఓ అందమైన రహస్యాన్ని పూదయంలో దాచుకోవాలనే నిర్ణయించు కున్నాను. ఆ తర్వాత కూడా ఎప్పుడూ టైప్ చేసి ఆ డబ్బు సంపాదించాననే రహస్యాన్ని చెప్పనేలేదు.

అతడు మొదటి పేజీని తిప్పగానే అక్కడ నేను రాసింది చదివి ఉలిక్కిపడ్డాడు ... అతడు ప్రదర్శించే భావాలు సంతోషానికి చిహ్నాలనుకున్నా కానీ అది నిర్లిప్తతకు సాక్ష్యాన్ని ఆ తర్వాత అతని మాటల ద్వారా తెలిసింది.

"నీకూ పట్టెందా ఈ పిచ్చి?" అతని మాటలకు అదిరిపోయాను. అయోమయంగా ఒకింత ఉక్రోశంగా అడిగాను. "ఏం రాసానని"? "అలా ఫీల్ అవుతున్నావ్. చదువు" అంటూ పుస్తకాన్ని చూచాడు. ఒక రాత్రంతా కూర్చోని ఎన్ని రకాలుగా తన పట్ల నాకున్న భావాల్ని తెలియచేయవో, అన్ని రకాలుగా ఆలోచించి చివరకు నా భావాలకో అందమైన రూపాన్ని కల్పించి —

I want to touch the horizon of your heart with my wet love

త్వరలో!
అతి త్వరలో!!

టీనేజ్ రీడర్స్ కోసం

ఓ కాలేజీ విద్యార్థిని

రాస్తున్న సీరియల్ ...

అని రాస్తే నన్నో పిచ్చిదానిగా చూస్తున్నాడతను. నేనలా వుండగానే అతడన్నాడు. అతని మాటల్లో వున్నది నిర్లక్ష్యమో, విసుగో లేక వేదాంతమో నాకు అర్థం కాలేదు. "రమ్మా! స్నేహంలో దేన్నయినా సహిస్తాను. భరిస్తాను. కానీ 'ప్రేమ' ను మాత్రం నా జీవితానికి అన్వయించుకోలేను. ప్రేమించడానికి నాకేం అర్హుడని? నా స్నేహంలో నీవు మీ ఇంటి పరిస్థితుల్ని, ఆలోచనల్ని తాత్కాలికంగా దూరంగా నెట్టేసి మనసారా నవ్వుకునే దానివి. ఆ ఆనందాన్ని స్వంతం చేసుకోవాలనే కదూ నీ ఆశ! నీది స్వార్థం కాదా? నేనొకటి అడగనా? ఏ నమ్మకంతో నాపై ఆశలు పెట్టుకున్నావ్? ప్రేమ గురించి నాకేం పెద్దగా

తెలియదు కానీ, ఏదో ఆశించడం మాత్రం ప్రేమ కాదని తెలుసు. Secret of work చదివావు కదా? వివేకానంద చెప్పింది గుర్తులేదా?

Real love makes us unattached where ever there is attachment clinging to the things of the world you must know that is in all physical love an attraction among particles of matter.

మరో విషయం- నేను నీ నుంచి స్నేహాన్ని మాత్రమే ఆశించలేదు. ప్రశాంతతను కూడా ఆశించాను. నీ కళ్ళ వెనకున్న ఆలోచనలు ఒకింత తెలిసినవే అయినప్పటికీ వాటి గురించి నేనెప్పుడూ ఆలోచించలేదు. అసలు నీ గురించే నేను ఆలోచించలేదు తెలుసా! కొన్ని విషయాల్లో ఆలోచించకుండా వుంటేనే బాగా రియాక్ట్ అవుతాం. నేను ఆస్వాదించింది కేవలం నీ కనురెప్పల నిశ్శబ్దాన్ని. కళ్ళలోని నిండిన భావాలివి. బహుశా ఆశల భాగం ఎక్కువేమో! వ్యక్తిని ప్రేమించడం కన్న నీ

రచయిత్రి చిరునామా
పి. మంజురి
C/o. కె.వి. నాగయ్య,
సాంబశివారావు
6-63, గుడియూత్తం రోడ్
సంపాదకు - 517 408

12-7-91 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ

చుట్టూ వున్న పరిస్థితుల్ని, జీవితం ప్రతి కదలికని ప్రేమించు మనసుకు స్వాంతన లభిస్తుంది. ప్రేమ అందమైన వాస్తవం. అందులో అద్భుతమైన సహజత్వం, అనంతమైన ఆశావాదం వుంటాయిని నువ్వోసారి అన్నావ్. ప్రేమ పట్ల నీకున్న సున్నిత భావాలకి అతీతంగా నాకో భాష్యం తెలుసు- చెప్పనా?

Love is just a trick of heart to fool the mind!"

తనేమిటో అర్థం కాకపోయినా అతని మాటలు విన్న తర్వాత తను నాకు మరీ నచ్చాడు. అప్పటికప్పుడు ఏం ఆలోచించలేక సెలవు తీసుకుని ఇంటికొచ్చేశాను. అందమైన నాలుగైదు రాత్రులు ఈ విషయమై ఆలోచించడంలో ఖర్చయ్యాయి. కాలాన్ని నా కోసం ఖర్చు పెట్టుకోవడానికి అదృష్టంగా భావిస్తాను. ఎందుకంటే అందులో గొప్ప భావం వుంటుంది. అనుభవించదలచుకుంటే అన్నీ రమ్యమేనట. నేనో నిర్లయాని కొచ్చి అతడితో మాట్లాడుదామని బయలుదేరాను. నేనక్కడికి వెళ్ళేసరికి అతని రూంకి తాళం వేసి వుంది. ఇంటి ఓనరు మాత్రం అక్కడే నిలబడి వున్నాడు. రవివర్మ విషయం విషయం అడగబోతుంటే ఆయనే అన్నాడు. "వర్మ వెళ్ళిపోయాడమ్మా! కనీసం మాట మాత్రమైనా చెప్పకుండా నాలుగేళ్ళ పరిచయాన్ని ఏ మాత్రం పట్టించుకోకుండా ఇదిగో ఈ చిన్న ఉత్తరమొకటి తలుపు నందులో వుంచి ఊరికెళ్ళిపోయాడు. నా దగ్గర డ్యూస్టికేట్ కీస్ ఉన్నాయన్న విషయం తనకు తెలుసు. అందుకే తను lock చేసుకు వెళ్ళాడట. క్షమించమని రాసాడు!"

ఆపై ఆయన మాటలు వినలేకపోయాను. రవివర్మ వెళ్ళిపోయాడన్న ఆలోచనే నన్ను తీవ్రంగా బాధిస్తోంది. ఏం మాట్లాడాలో తోచ లేదు. ఆయన్నడిగితే తెలిసింది. అతను తెల్లనారు రుఘామునే వెళ్ళిపోయాడని నాలుగేళ్ళ పరిచయం నాలుగైదు గంటల ముందుగా హఠాత్తుగా చెదిరిపోయిందని తెలిస్తే ఎవ్వరు మాత్రం భరించగలరు? అతని గురించిన భావాల పందిరిని తయారు చేసుకొని అనుక్షణం జ్ఞాపకాల వర్షంలో తడవడమొకటేనేమో ఈ జీవితానికో గొప్ప వరం.

పూర్తి చేసుకున్న డిగ్రీతో అద్భుతమైన జ్ఞాన కాల్యందించి తన అడ్రస్పయినా ఇవ్వకుండా వెళ్ళిపోయాడు. ఆటోగ్రాఫ్ అడిగితే అతడన్నాడు. "If you Permit, my memory is

itself an Autograph to you" అతని గురించి ఆలోచిస్తూంటే ఏడుసాస్తుందనుకున్నా కానీ అనిర్వచనీయమైన నా భావాలు కన్నీళ్ళ రూపంలో రాలేక, ఆగలేక కనురెప్పల తీరం వద్దే ఫోషిస్తున్నాయ్. వేతకానప్పుడు కోసం ఏడుపుగా మారుతుందేమో. నేను ఆలోచనల్లో వుండ గనే ఇంటి ఓనర్ కేస్ తెచ్చాడు. రూంలోకి ఎంబరన గానే నా చూపులు అప్పట్లోలా రూం లోకి పరుగెత్తాయి. ఏముందని? ఓ చిన్న అట్ట పెట్టె

దానిపై నా పేరు రాసి వుంది. మరో చిన్న నైజా క్యాష్ బ్యాగ్ ఇంటి ఓనర్ గారి కోసం వుంచాడు. అట్టపెట్టెను తీసుకొని, ఓనరు గారికి చెప్పి ఇంటికొచ్చేశాను. ఈ మాత్రం వ్యవధిని భరించలేనట్టు అట్టపెట్టెను విప్పాను. లోపల నేను తనకిచ్చిన 'ఆత్రేయ సాహితీ' వుంది. కాదు- నేనిచ్చింది తనే వుంచుకున్నాడు. ఇది వేరే కాసీ. మొదటి పేజీలో రాశాడు. తిలక్ "అమృతం కురిసిన రాత్రి" నుండి. ఆ రోజుల్ని తలచుకున్నప్పుడల్లా ఆనందం లాంటి విచారం కలుగుతుంది

నేటి హేమంత శిథిల ప్రతాల మధ్య నిలిచి నాటి వాసంత సమీర ప్రసారాల తలచి ఇంతేకదా జీవితం అన్న చింత అంతలోనే ముగిసిందన్న వంత చెమ్మగిల్లే నా కళ్ళని ఎవరైనా చూస్తారేమో అని చెదరిన మనస్సులో యిటుతిప్పకుంటాను. మొత్తం పుస్తకం అంతా తిరగేశాను. ఇంకేం రాయలేదు. అట్ట చివరి భాగాన మాత్రం రాసాడు.

"ప్రతి కలయికా ఒక విడిపోవడానికి నాంది మాత్రమే" ఆ తర్వాత అతని భవిష్యత్ గురించ 'ఆలోచిస్తే ఓ సారి నాకతడు తన భవిష్యత్ గురించి అడిగితే అతడన్నాడు.

"I Want to earn my life" ఆ భావంలో స్థిరత్వం నాకింకా గుర్తుంది. ఆ తర్వాత అనిపించింది. అసలు మా మధ్య పరిచయమే లేకుంటే బాగుండేదని, ఏదైనా ఒకసారి అనుభవించి దూరం అయితే కంట్రాల్ చేసుకోవడం కష్టం.

వర్షం కురుస్తోంది. వింగి నేలా మధ్య దూరాన్ని తగ్గించే వేదంలా ప్రశాంతతను నిశ్శబ్దంగా పలికిస్తూ వర్షం ఏ అందమైన జ్ఞాపకాన్నో అంత దూరం నుంచి మోసుకోస్తోంది. "మానవ హృదయంపై కాలావికి ఏ దయా లేదు. జ్ఞాపకం వుంచుకోవాలనే దాని విచారకరమైన ప్రయత్నాన్ని చూసి నవ్వుతుందట" చలం ఎంత బాగా చెప్పాడు.

ఎక్కడుంకో చిన్నగా విసిసిస్తూందా పాట. వర్షం శబ్దంలో నిశ్శబ్దం కరిగిపోతుంటే అంతలో మొదలయిందా పాట.

తొలకరి ఒక మబ్బు తొంగి చూచింది మబ్బులో ఒక మెరుపు మెరిసి పోయింది పెరటిలో ఒక జల్లు కురిసి వెలిసింది. ఏ కొమ్మ మీదనో, ఎండ తాకిన పిట్ట ఏదో త్రోవను పట్టి ఎగిరిపోయింది ఏరువాక నాటి కేదాది దాటింది. ఎదురు చూచి గుండె చెదిరిపోయింది చిట్టా పిట్టా ముద్దుపెట్టుకున్నాయి. గోవులన్నీ ఇల్లు చేరుకున్నాయి. ఏటి గాలికి చిలక లెగిరిపోయాయి. ఎందుకో నా ఆశలెగిరి పోయాయి.

12-7-91 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య ఫౌండేషన్

కొరమాండల్ సిమెంట్, లిమిటెడ్ వారి భీమ సిమెంట్